

[Rosing.]

udvalg kan fuldføre arbejdet ret tidligt, måske inden jul. For erhvervene i Grønland er det nemlig meget ønskeligt, at lovforslaget bliver færdigbehandlet så tidligt som overhovedet muligt, og at ministeren under forudsætning af mulighed for indsættelse af fornøden administration sørger for, at loven sættes i kraft så tidligt som muligt. Der behøves vel ikke en omfattende argumentation for dette ønske. Folketinget er nemlig ikke uvidende om de grønlandske erhvervs trænge og anstrengte kår i de seneste år. Fiskeriet er slået fejl på grund af klimatiske og andre forhold, den traditionelle sælfangst lider under misfangst og lavere markedspriser på sælskind, fåreavlen er i vinteren 1966-67 ramt af katastrofe, så det tager flere år at genoprette erhvervet til det samme niveau som før katastrofen. Disse kendsgerninger siger i sig selv, hvor stort behov der er for at få indført mere tidssvarende og klare regler for støtteordninger i Grønland. I øvrigt henviser jeg til min kollegas bemærkninger til lovforslagets indhold og enkelte bestemmelser under første behandling af dette i april måned i år.

Men de oplysninger, jeg under min rejse i år i min opstillingskreds har fået, giver mig anledning til at komme med en yderligere bemærkning til lovforslagets afdeling vedrørende landbrug, renavl og lignende. Fåreavlskatastrofen sidste år og efterfølgende foranstaltninger samt planlægning og forsikring af erhvervet har gjort det klart for alle implicerede, at en hurtigere forøgelse af opdyrkede græsningsarealer er en afgjort nødvendighed, men forringede økonomiske forhold blandt fåreavlerne i år fremmer afgjort ikke opnåelsen af denne nødvendige målsætning, tværtimod.

Det må også fremhæves, at det foreliggende lovforslag i hvert fald for fåreavlens vedkommende er udformet under andre forudsætninger og således ikke mere passer til de faktiske økonomiske forhold, når det drejer sig om anlæg af nye græsningsarealer. Det drejer sig om store og nylig indtrufne omkostningsforøgelser ved nyrødnings- og opdyrkningsarbejde gennem højere priser for leje af landbrugsredskaber og transport heraf. Indtil for nylig betalte en lejer af en traktor 15 kr. pr. time. Nu er prisen tredoblet, foruden at vedkommende lejer skal

dække samtlige transportomkostninger, som en fåreavler tidligere var fritaget for. Der til kommer, at leje af en grøftegraver, som nu er anskaffet af fåreavlsstationen og lejes ud til fåreavleren, koster 85 kr. pr. time plus transportomkostninger. Disse forringede økonomiske forhold for fåreavlerne netop i den vanskeligste tid gør det nødvendigt, at vi i udvalget kigger nærmere på lovforslagets § 16, stk. 1 og 2, som handler om ydede låns løbetid og størrelsen af rente- og afdragsfri lån til grundforbedringsarbejder.

Med disse bemærkninger vil jeg anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i tinget.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann): Jeg vil gerne begynde med den bemærkning til det ærede medlem hr. Lembourn, at det spørgsmål, som det ærede medlem rejste nu og også i foråret, da vi drøftede dette lovforslag første gang, jo kan drøftes og bør drøftes i udvalget. Jeg har ikke noget imod, at man diskuterer en anden formulering af § 1, stk. 2, men har slet ikke den fornemmelse, at dette stykke, denne paragraf, kan opfattes således, at det skulle være hensigten ligesom at diskriminere private investeringsønsker, så de altså må vige for det offentlige investeringsplaner. Noget sådant, synes jeg, ligger der ikke i forslaget, sådan kan jeg ikke læse det, og det er heller ikke hensigten at administrere det på en sådan måde, at private investeringer diskrimineres. Jeg tror, at der fra alle sider tværtimod er en stærk interesse for at animere til private investeringer i Grønland.

Det ærede medlem hr. Svend Haugaard rejste spørgsmålet om en ny konsulentvirksomhed i Grønland, og jeg er ganske overordentlig stærkt enig med det ærede medlem i, at gennem konsulentvirksomheden har man en stor mulighed for at hjælpe erhvervs livet. De erfaringer, vi herhjemme har på de forskellige områder, navnlig inden for landbruget, men efterhånden også inden for håndværk og butikshandel og på andre områder om nytten af konsulentvirksomhed, er jo overordentlig gode, og jeg tror altså også, man ville kunne udnytte den tanke stærkt i Grønland, selv om jeg dog må nævne; at der jo i vid udstrækning gives teknisk rådgivning og hjælp også til de private, når der er